

**Instal·lacions de suport
al comandament**

Índex

Contingut	2
1. Introducció	2
2. Recursos per a les instal·lacions de suport al comandament.....	3
2.1. Unitat de comandament lleugera (UCL).....	3
2.2. Unitat de comandament mitjana (UCM).....	3
2.3. Unitat de comandament pesada (UCP)	3
2.4. Àrea de treball específic	4
3. Funcions assignades a les instal·lacions de suport al comandament	4
3.1. Centre de Comandament Avançat (CCA).....	4
3.1.1. Centre de comandament de Bombers (CCB).....	4
3.1.2. Àrees de treball	5
3.1.2.1. Àrea de Coordinació Externa (ACE).....	5
3.1.2.2. Àrea de Control Logístic (ACL).....	5
3.1.2.3. Àrea d'autoritats i presidència (AAP).....	6
3.1.2.4. Àrea d'especialistes externs (AEE)	6
3.1.2.5. Àrea de premsa (AP).....	6
3.1.2.6. Àrea de descans i avituallament (ADA).....	7
3.1.2.7. Àrea de mitjans aeris (AMAER).....	7
3.2. Punt de trànsit (PT).....	7
4. Configuració dels CCA en funció del nivell de SISCOM activat i la tipologia de servei	8
4.1. CCA SISCOM 3 en incendis forestals.....	8
4.2. CCA SISCOM 4 i 5 en gran incendi forestal	9
4.3. CCA SISCOM 5 en simultaneïtat de grans incendis forestals	12
4.4. CCA SISCOM 4 i 5 en incendi urbà.....	12
4.5. CCA SISCOM 3 en recerca de persones.....	14
4.6. CCA SISCOM 4 i 5 en altres afectacions.....	15

En aquest text, per a les referències fetes a col·lectius, s'ha utilitzat el masculí amb valor genèric.

Contingut

1. Introducció

Les instal·lacions de suport al comandament estan formades per aquells recursos físics específics que es despleguen sobre el terreny amb la finalitat d'assumir el lideratge, l'anàlisi i el suport tècnic i logístic de les intervencions dirigides pels Bombers de la Generalitat que ho requereixin.

Aquestes instal·lacions de suport conformen el que s'anomena el Centre de Comandament Avançat (CCA), que és l'espai de treball, en zona freda, on es lidera, dirigeix i coordina la intervenció.

Es poden generar diferents configuracions de CCA en funció del nivell del sistema de comandament activat (SISCOM), tipus d'actuació i de la seva gravetat. Així, les funcions de suport es poden desenvolupar en una única instal·lació de suport en les actuacions de poca complexitat, o bé pot ser necessari desplegar totes les àrees de suport en el seu màxim nivell en aquelles intervencions més complexes. En tots els casos, caldrà disposar de l'espai i dels recursos necessaris perquè cada funció que determina el SISCOM que s'ha de desenvolupar, disposi dels recursos -materials, tecnològics i humans- necessaris per portar a terme el seu objectiu operatiu. EL CCA ha de tenir la capacitat d'adaptar-se a les necessitats de l'actuació, i per tant, ha de poder créixer i decreïxer en funció de la seva evolució.

En aquest àmbit, la missió principal del GROS és la d'estructurar, ordenar i fer funcional els CCA.

En situacions de simultaneïtat de grans incendis forestals o grans emergències, per a centralitzar la capacitat d'anàlisi, planificació i logística, i per evitar el col·lapse del Grup d'intervenció, aquestes tasques s'hauran d'executar des del Centre de Comandament Central de Bombers.

En aquest document es defineixen:

- Els recursos per a les instal·lacions de suport al comandament que pot desplegar un/a cap d'intervenció:
 - Unitat de Comandament Lleugera (UCL)
 - Unitat de Comandament Mitjana (UCM)
 - Unitat de Comandament Pesada (UCP)
 - Àrees de treball específic
- Les funcions assignades a cadascuna de les instal·lacions de suport:
 - Centre de Comandament de Bombers (CCB)
 - Punt de Trànsit (PT)
 - Àrees de treball específic
- La configuració dels CCA en funció del nivell de SISCOM activat i tipologia d'actuació.

2. Recursos per a les instal·lacions de suport al comandament

2.1. Unitat de comandament lleugera (UCL)

És el vehicle de comandament lleuger assignat als comandaments amb posició de sotscap territorial i cap territorial.

2.2. Unitat de comandament mitjana (UCM)

És el nivell mitjà de vehicles de suport al comandament, i aporta més capacitats de comunicació i gestió de l'incident. Cada Regió d'Emergències disposa d'una UCM. Quan l'activació de la UCM sigui per dur a terme funcions de centre de comandament de Bombers, caldrà informar de l'activació i del punt d'emplaçament a la SCB; i aquesta traspasarà la informació al CECAT.

Quan la UCM faci funcions de punt de trànsit, caldrà informar, igualment, de la seva activació i ubicació a la SCB. En aquest cas, les SCT traspassaran la informació als diferents col·lectius i grups actants implicats en la intervenció a nivell territorial, i si cal, la SCB farà aquest mateix traspàs d'informació als organismes centrals de cada col·lectiu i grup actant implicat.

2.3. Unitat de comandament pesada (UCP)

És el més alt nivell de vehicle de suport al comandament que disposa Bombers de la Generalitat, aporta el nivell màxim de capacitats tecnològiques i de comunicacions per a la gestió de l'emergència sobre el terreny.

2.4. Àrea de treball específic

Les àrees de treball específic poden estar conformades per carpes, tendes i/o altres infraestructures pre-existents al lloc de l'incident. Són els espais on es despleguen els recursos i els materials necessaris per configurar el CCA adequat al tipus d'actuació i al nivell de comandament activat.

3. Funcions assignades a les instal·lacions de suport al comandament

3.1. Centre de Comandament Avançat (CCA)

El Centre de Comandament Avançat (CCA) és l'espai de treball, en zona freda, on es lidera, dirigeix i coordina l'actuació.

Es poden generar diferents configuracions de CCA en funció del nivell del sistema de comandament activat (SISCOM), tipus d'incident i de la seva gravetat.

El CCA està format pel CCB i per les àrees de treball necessàries i adequades per donar resposta als diferents tipus d'actuacions. En aquest Manual es defineixen les possibles configuracions de CCA que es poden desplegar i, a criteri del /de la Cap d'Intervenció, es poden afegir o eliminar àrees de treball en busca d'adaptar millor el CCA a cada cas.

3.1.1. Centre de comandament de Bombers (CCB)

El Centre de Comandament de Bombers és l'espai on el/la cap d'Intervenció de Bombers analitza l'evolució de l'actuació, defineix el Pla d'Acció de la Intervenció (PAI), coordina i dirigeix la intervenció.

El CCB es divideix en dos espais:

- **Operacions:** Espai on s'implanta la direcció operativa, es desenvolupa l'anàlisi de l'evolució de l'actuació, s'elabora el PAI i es fa el seguiment de la intervenció.
L'àrea d'operacions és un espai exclusiu de treball per a les posicions:
 - Cap d'intervenció
 - Cap de suport
 - Cap d'anàlisi
 - Cap d'operacions

- **Planificació:** Espai des d'on es gestionen les comunicacions, el suport tàctic a les operacions, la seguretat de la intervenció i la logística necessària per a resoldre-la. En aquesta àrea es troben totes les posicions de suport 02, l'operador de recursos i l'operador de comunicacions i les posicions nomenades a la GUI.COMD.003 Posicions i estructura del Sistema de Comandament.

El CCB s'ha de situar sempre en zona freda, i pot adoptar diferents configuracions –UCL, UCM, UCP-. Segons el nivell de comandament activat es determinen les funcions que s'han de desplegar, i per tant, les característiques dels recursos tècnics i humans necessaris per al seu funcionament.

Al CCB només hi té accés el personal assignat a desenvolupar les tasques de planificació i operacions. Hi podrà accedir algú extern a aquestes posicions amb el permís del/ de la cap d'intervenció o del cap de Suport.

El comandament del GROS serà el comandament responsable del CCB, de manera que serà l'encarregat del control d'accessos per controlar que no hi hagi persones a qui no correspon ser-hi.

3.1.2. Àrees de treball

3.1.2.1. Àrea de Coordinació Externa (ACE)

L'Àrea de Coordinació Externa és l'espai on es coordinen els altres actants presents en la intervenció, i on es fa un seguiment dels objectius que se'ls hi ha encomanat. Aquesta àrea estarà liderada per un comandament de Bombers de la Generalitat.

3.1.2.2. Àrea de Control Logístic (ACL)

És l'àrea on es gestiona la logística, es porta el control dels materials disponibles de suport logístic (eines, material fungible, taller ràdio, taller mecànic) i es gestiona i coordina l'avitallament de la intervenció. El responsable de coordinar la logística operativa de la intervenció és el GROS 03, i aquesta logística es desplega sobre el terreny amb els LIMAS a zona calenta i els conductors logístics a zona freda.

És recomanable i preferible que aquesta àrea es trobi en un espai tancat, com per exemple un parc de bombers, una escola, un poliesportiu o un local pròxim, però no dins del perímetre del CCA.

3.1.2.3. Àrea d'autoritats i presidència (AAP)

L'àrea d'autoritats i presidència és aquell espai destinat a les autoritats que es trobin presents en el CCA.

3.1.2.4. Àrea d'especialistes externs (AEE)

L'àrea d'especialistes externs és un espai de consultoria destinat a aquells especialistes externs al cos de Bombers que tenen coneixements avançats directament relacionats en la resolució de l'actuació. (meteoròlegs, climatòlegs, geòlegs, vulcanòlegs...)

3.1.2.5. Àrea de premsa (AP)

L'àrea de premsa és el lloc de referència de tots els mitjans de comunicació on es duen a terme les comunicacions amb premsa i on es desenvolupen les rodes de premsa. Aquest espai estarà coordinat i liderat pel responsable de premsa del cos de Bombers.

En el cas que l'AP no tingui visió sobre l'actuació, i sempre que sigui possible, se'ls acompanyarà amb el vistiplau del cap d'intervenció a un punt des del qual puguin enregistrar imatges de l'incident.

3.1.2.6. Àrea de descans i avituallament (ADA)

L'àrea de descans i avituallament és l'estructura física on es fa l'avituallament del personal que es troba treballant al CCA. Així mateix, també és el centre de descans del personal que, per raó de la intensitat de la feina a desenvolupar, ha de gaudir d'un cert temps de refresc.

3.1.2.7. Àrea de mitjans aeris (AMAER)

L'àrea de mitjans aeris és l'espai en què els mitjans d'ala rotatòria, propis o aliens, fan els descansos a terra, les càrregues de combustible -si és el cas-, i/o les parades tècniques. Pot disposar d'un espai d'avituallament i descans per a la tripulació en el casos que sigui necessari.

Forma part del CCA, però es troba situada lluny de les àrees anteriorment descrites per tal que els mitjans aeris no interfereixin en el correcte desenvolupament del CCA i de les comunicacions.

3.2. Punt de trànsit (PT)

El punt de trànsit és la instal·lació que es desplega sobre el terreny amb la funció de rebre i guiar els recursos que es dirigeixen cap a una actuació. El PT se situa sempre en zona freda, en un indret ampli, ben comunicat i de fàcil accés, prop de l'incident i amb cobertura TETRA, de telefonia mòbil i dades. S'ha de senyalitzar el PT amb triangles de perill amb retolació "Punt de trànsit-BOMBERS", i el seu personal ha d'anar identificat amb les armilles reflectants respectives. Les comunicacions amb i des del PT s'han de fer segons la GUI.SUPT.001.

El PT exerceix les funcions de:

- Orientar i guiar els recursos que es dirigeixen a una actuació
- Controlar i prendre dades dels recursos destinats a una intervenció: codificació del vehicle, del seu personal i de la categoria del comandament de la unitat.
- Controlar l'entrada i la sortida dels recursos destinats a una intervenció o a una determinada zona o sector de la intervenció.
- Assignar i dirigir els recursos al destí atribuït, seguint les ordres definides pel/ per la cap d'intervenció de Bombers, tot indicant la localització del PEV, els grups i canal de comunicacions en què han de treballar, i l'indicatiu del comandament del què depenen.
- Actuar com a punt d'emplaçament i d'espera per als vehicles sense missió assignada pel/ per la cap d'intervenció.
- Proveir de cartografia i documentació específica als vehicles que s'incorporen a l'incident
- Col·laborar en les tasques de suport logístic

Es poden definir dos nivells de punts de trànsit:

Punt de trànsit bàsic: amb funcions bàsiques de recepció de recursos. Que pot desenvolupar-lo un bomber/a des de la UCL o des d'un altre espai o estructura que permeti dur a terme la funció amb eficàcia.

Punt de trànsit complet: amb funcions completes de recepció de recursos i gestió. Que serà desenvolupat per una UCM.

Reception and Departure Center (RDC): En cas de gran emergència o catàstrofe amb arribada d'ajudes internacionals, pot ser necessari desplegar una UCP amb funció de rebre i assignar els equips d'ajuda internacionals que arribin a Catalunya.

4. Configuració dels CCA en funció del nivell de SISCOM activat i la tipologia de servei

4.1. CCA SISCOM 3 en incendis forestals

En un incendi forestal amb SISCOM 3 activat, l'organització del CCA i la distribució del personal assignat a aquest espai és la que es detalla a continuació:

Dins del CCB es diferencien dues àrees:

- **Planificació:** Espai des d'on es gestionen les comunicacions, el suport tàctic a les operacions i la logística necessària. També es genera la documentació necessària pels intervinents.
- **Operacions:** Hi ha el/la cap d'intervenció, el/la responsable de la UCM i el personal indispensable per a poder gestionar i actualitzar la pissarra dels recursos destinats a l'actuació, la pissarra d'incidències, la pissarra tàctica i els visors de l'emergència.

Fora del CCB es destinen dues àrees:

- Àrea de coordinació externa
- Àrea de Premsa

4.2. CCA SISCOM 4 i 5 en gran incendi forestal

En un gran incendi forestal, amb activació d'un SISCOM 4 o SISCOM 5, es desplega un CCA que necessita d'un espai ampli per encabir totes les possibles àrees de treball d'una actuació d'aquestes característiques. La distribució de les àrees de treball i del personal assignat a aquest espai és la que es detalla a continuació:

La zona de presa de decisions s'organitza en tres àrees, on només hi ha d'haver el personal de Bombers estrictament necessari per a desenvolupar aquesta tasca, i les autoritats implicades en l'actuació:

- El CCB amb els seus dos espais de treball corresponents: Planificació i Operacions.
- L'Àrea de coordinació externa.
- L'Àrea d'autoritats i presidència.

Fora de l'àrea de presa de decisions, però amb visió directa sobre aquesta es desplega:

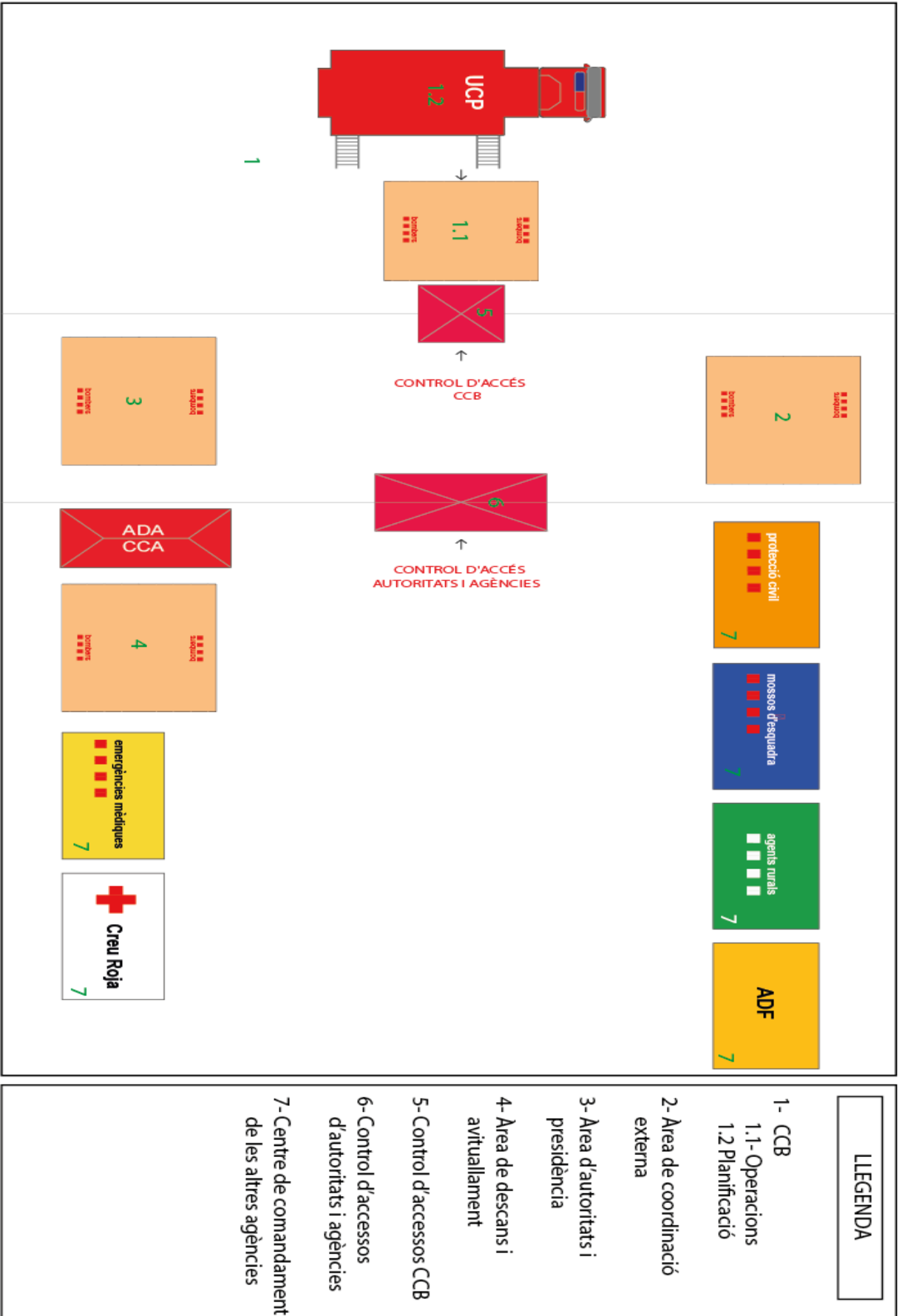
- L'Àrea de premsa.
- L'Àrea de descans i avituallament.

Més allunyat de les dues zones anteriors, però formant part del mateix CCA s'hi desplega:

- Un espai destinat per tal que els altres grups actuant puguin desplegar els seus espais de treball respectius.

Imatge: CCA desplegat a l'incendi forestal de Pont de Vilomara (juliol 2022)

4.3. CCA SISCOM 5 en simultaneïtat de grans incendis forestals

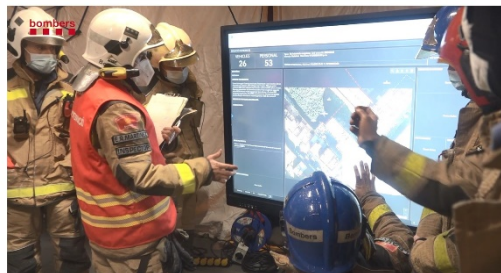
En el cas de simultaneïtat de grans incendis forestals cal desplegar dos àmbits de treball separats:

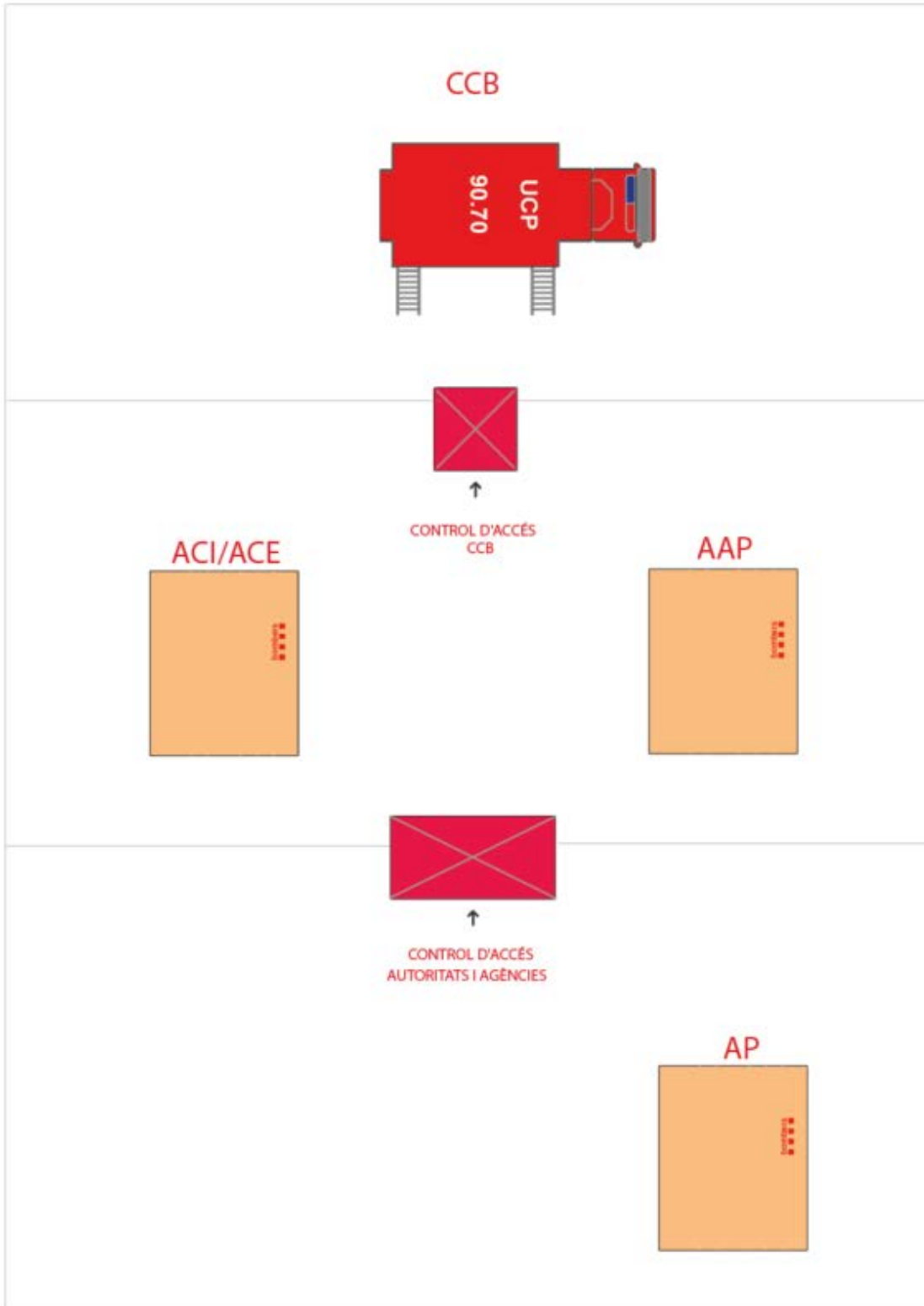
- Centre de Comandament Central de Bombers (CCC): Estructura liderada pel màxim comandament de Bombers (Alfa 0), que es crea específicament per donar resposta en casos de simultaneïtat d'incendis. És el punt de referència en què se centralitza l'anàlisi, la planificació i la logística per donar una resposta adequada a la situació. S'hi diferencien dos espais de treball:
 - Operacions: Espai en què es defineix l'estratègia global de Catalunya.
 - Màxim comandament de bombers
 - Cap d'anàlisi
 - Cap de suport
 - Cap logístic
 - Cap de seguretat
 - Planificació: Suport tàctic especialitzat
- Centres de Comandament Avançat: Cal desplegar sobre el terreny tants CCA en format SISCOM 4 com siguin necessaris. Aquests CCA s'han d'emplaçar prioritàriament en un parc de bombers, aprofitant les instal·lacions del parc per definir les àrees de treball necessàries. El CCB ha d'estar a la cotxera i s'utilitzarà una UCM.

4.4. CCA SISCOM 4 i 5 en incendi urbà

En un incendi urbà amb SISCOM 4 o SISCOM 5 activat, el CCA ha d'estar format pels espais següents:

- CCB
- Àrea d'autoritats i presidència
- Àrea de coordinació interna/externa
- Àrea de premsa

4.5. CCA SISCOM 3 en recerca de persones

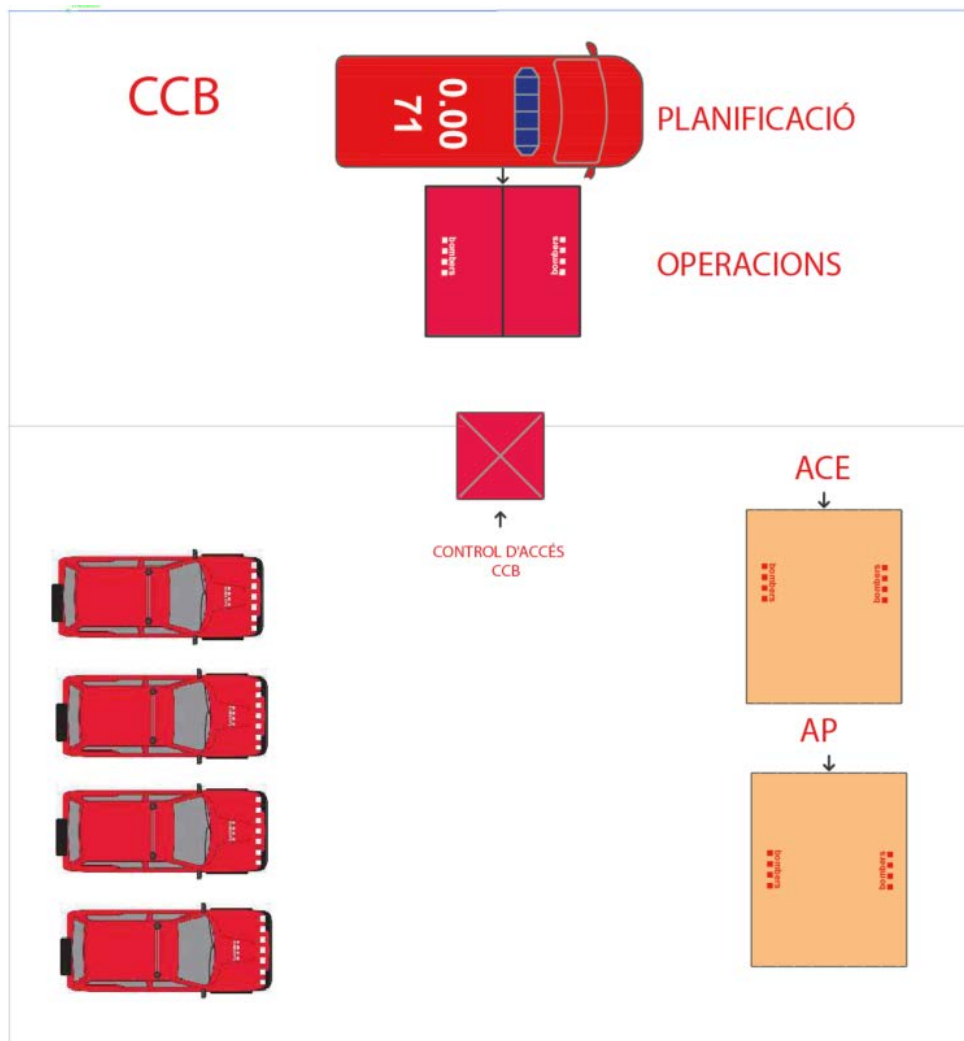
En una recerca de persones amb un SISCOM 3 activat, l'organització del CCA i la distribució del personal assignat és la que es detalla a continuació:

Dins del CCB es diferencien dues àrees:

- **Planificació:** Hi ha el personal encarregat de generar la documentació necessària pels intervinents, i emplenar el dossier de recerques.
- **Operacions:** Hi ha el/la cap d'intervenció, el/la responsable de la UCM i el personal indispensable per gestionar i actualitzar la pissarra dels recursos destinats a l'actuació, la pissarra d'incidències, la pissarra tàctica i els visors de l'emergència.

Fora del CCB es destinen tres àrees:

- Vehicles de bombers
- Caps de coordinació dels altres grups actuants
- Premsa

En una recerca amb molts voluntaris, s'han de crear instal·lacions fora del CCA per poder-los coordinar. Les operacions que fa el voluntariat s'han de planificar des de l'àrea de planificació del CCB.

4.6. CCA SISCOM 4 i 5 en altres afectacions

Els fenòmens meteorològics violents, entre d'altres, acumulen moltes incidències en poc temps i en un espai més o menys extens del territori. Sovint es tracta d'actuacions amb molta diversitat d'afectacions i que requereixen d'una resposta perllongada en el temps. En aquests casos, amb un SISCOM 4 o SISCOM 5 activat, cal desplegar un CCA complet, en un indret proper i que no s'hagi vist afectat per l'incident; a poder ser, prioritàriament, en un parc de bombers.

L'organització del CCA i la distribució del personal assignat a aquest espai és la que es detalla a continuació:

A la cotxera del parc de bombers es desplega:

- El CCB, amb els seus dos espais de treball corresponents (Planificació i Operacions) i amb el personal de Bombers estrictament necessari per a desenvolupar aquesta tasca.

Fora del CCB, i amb accés restringit, es diferencien dues àrees de treball:

- L'Àrea de coordinació externa
- L'Àrea d'especialistes externs

Dins de les instal·lacions del propi parc de bombers cal adaptar els espais necessaris per acollir:

- L'Àrea d'autoritats i presidència
- L'Àrea de descans i avituallament

Fora de les instal·lacions del parc, però amb visió directa sobre la zona de presa de decisions, es desplega:

- L'Àrea de premsa